

Information inför rekrytering till stödgruppen

Mamma och Pappa trots allt

-Stödgrupp till mammor och pappor som har kognitiva svårigheter vars barn har blivit placerade eller har barn som bor hos den andra föräldern.

Syfte

Barn till föräldrar med uttalade kognitiva svårigheter blir i större utsträckning än andra barn, placerade i familjehem. Forskning visar att föräldrar som fått sina barn placerade bär på stor sorg, att de upplever att de blivit fråntagna sin föräldraroll och att de är beroende av ett obegripligt "system" som inte har klarat av att förklara varför barnen placerats eller när och hur umgänge kan ske. Med ett barnperspektiv som utgångsläge är denna stödgrupp för de biologiska föräldrarna tveklöst en satsning på barnen eftersom utfallet för barn som är placerade är bättre när deras biologiska föräldrar mår bra.

Genom stödgruppen finns möjlighet att prata om sin situation, skaffa sig kunskap och färdigheter för att bättre hantera sin tillvaro. Föräldrarna kan få hjälp att hitta konstruktiva lösningar för att hantera separationen, sätta ord på sina känslor och lättare sätta sig in i barnets situation. I stödgruppen möter de föräldrar som är i samma situation, vilket i förlängningen kan öka deras känsla av sammanhang.

Forskning visar att mammor som deltagit i stödgrupp upplever att de fått stöd i att bibehålla sin mammaroll. De upplever sig dock fortsatt beroende av och underordnad de regler som gäller och de beslut som tas, med lite möjlighet att påverka. Men de är mer fokuserade på att göra det bästa av den mammaroll de ändå har. Den förändring, som stödgruppen har bidragit till, visar att mammorna är mer delaktiga och har tagit ett steg mot försoning och acceptans. De uttrycker sig stärkta av att träffa andra i samma situation och relationen till barn, familjehem och socialtjänst verkar förbättras.

Det är viktigt att känna till att samtalsledarna inte tar ställning i sakfrågan, om barnen ska vara placerade eller ej, så att föräldrarna inte tror att syftet med gruppen är att de ska få tillbaka sina barn, utan att stödgruppen syftar till att skapa strategier för att hantera den situationen som föräldrarna är i.

Målgruppen – mammor och pappor med kognitiva svårigheter

De föräldrar som kan tillfrågas är mammor och pappor med kognitiva svårigheter som inverkar i en sådan grad på föräldraförmågan att de kan behöva anpassningar i ett stöds utformning. Kognitiva funktioner inbegriper bl. a uppmärksamhet, minne, planering, problemlösning, abstrakt tänkande, tidsuppfattning, läs- och skrivförmåga.

Exempel på diagnosgrupper där kognitiva svårigheter förekommer är intellektuell funktionsnedsättning, förvärvad hjärnskada, autism och adhd/add. Personer med svagbegåvning kan också räknas in i målgruppen. Det är inte nödvändigt att det är konstaterat att föräldern har en diagnos, men att föräldern har kognitiva svårigheter och har nytta av de anpassningar som kommer att göras av gruppledarna. Föräldern behöver inte heller tala om att de har en diagnos, det räcker med att de känner igen sig i beskrivningen om vad kognitiva svårigheter innebär och förstår att gruppen är till för föräldrar med liknande svårigheter.

Stödgruppens upplägg

Modellen bygger på att 5–8 mammor respektive pappor träffas i grupp 8 gånger, en gång i veckan under ca 2 timmar vid varje grupptillfälle. Det finns en given struktur i programmet men det finns utrymme för att föräldrarna själv kan påverka innehållet vilket syftar till att ge empowerment och delaktighet. Genom att dela med sig av sina erfarenheter, kan föräldrarna öka sin kunskap och förståelse för sin och barnets situation, samt att utveckla strategier i sin nya roll som föräldrar till barn som inte är hemmaboende.

Rekrytering

Att rekrytera föräldrar med kognitiva svårigheter till olika typer av aktiviteter är inte alltid lätt. Behoven kan vara tydliga, men det kan finnas många hinder som gör att föräldern inte tackar ”ja”. Hur professionella presenterar gruppverksamheten för föräldern har visat sig vara avgörande för deltagandet.

Framgångsrika faktorer till rekryteringsarbete är:

- En god relation och ett gott förtroende mellan den som rekryterar och deltagaren där en god personkännedom kan bidra till ett lyckat motivationsarbete.
- Att det finns olika yrkeskategorier/verksamheter som hjälper till med rekryteringen, och den kan behöva ske stegvis. Man ställer inte frågan bara en gång och förväntar ett positivt svar. Föräldern kan behöva höra mer om detta från olika håll.
- Föräldern kan behöva få informationen vid upprepade tillfällen och hjälp för att kunna ta steget att delta vid träffarna.
- Att förmedla till föräldrarna att de kommer att få stöd för att hitta till lokalen lösa transportfrågan, ta fram intyg för att vara ledig från jobbet m.m.

Erfarenheten har visat att professionella av omtanke inte tillfrågar föräldrar att delta i stödgruppen då föräldrarnas situation bedöms vara alltför ansträngd. Men låt föräldern själv avgöra om det är lämpligt att delta. Utvärderingen av MTA/PTA visar att stödgruppen passar oavsett livsomständigheter. Utvärderingen visar också att även när föräldern har befunnit sig i kris så har gruppen utgjort ett bra stöd.

Om föräldrarna fortfarande är tveksamma till att delta i stödgruppen, efter att de fått information, så kan gruppledarna kontaktas för att boka in en träff. Gruppledarna kan då berätta mer om Mamma och Pappa trots allt.

Anmälan

Genom ett unikt samarbete samordnas MTA/PTA inom Uppsala läns åtta kommuner. Målet är att grupper regelbundet ska startas varje termin så att föräldrarna inte behöver vänta eller vara utan tillgång till en stödgrupp. Det innebär att var en stödgrupp ges kan komma att alternera mellan kommunerna. Oavsett var så är stödgruppen öppen för deltagare från andra kommuner, och om grupp hålls i annan kommun än den egna behöver barnets handläggare i berörd kommun vara gruppledaren behjälplig med stöd till föräldern inför gruppstart för att möjliggöra deltagande för föräldern. Det kan exempelvis handla om att stödja föräldern med bussbiljett eller inventera kring stödpersoner för att på så sätt underlätta för föräldern att delta.

Kontaktinformation till gruppledarna och uppgifter om när och var nästa grupp startas finner du på : www.regionuppsala.se/suf-kunskapscentrum/foraldraskap/foraldraskap-nar-barnet-ar-i-samhallsvard